

**Уманський національний університет садівництва
Факультет лісового і садово-паркового господарства
Кафедра садово-паркового господарства**

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОЗЕЛЕНЕННЯ НАСЕЛЕНИХ МІСЦЬ» Галузь знань: 20 «Аграрні науки і продовольство» Спеціальність: 206 «Садово-паркове господарство» Освітня програма - «Садово-паркове господарство»
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Компонент освітньої програми:	обов'язковий
Кількість кредитів ECTS / загальна кількість годин	4 кредитів/120 годин
Семестр	6
Форма контролю	залік
Мова викладання	українська
Профайл викладача	Українець Олександра Анатоліївна Посада: викладач кафедри садово-паркового господарства Науковий ступінь: доктор філософії E-mail: sasha.ukrainets@gmail.com Orcid.org: 0000-0002-5367-3028 Зв'язок з викладачем: +38093-633-39-69
Опис дисципліни	На вивчення дисципліни для денної форми навчання виділено 120 академічних годин (4 кредитів ECTS), у т. ч. аудиторних — 60 години (лекції – 28, практичні заняття – 32), самостійна робота студентів – 60 годин
Передумови для вивчення дисципліни	Освітній компонент «Озеленення населених місць» базується на знаннях таких дисциплін: «Ботаніка», «Фізіологія рослин», «Геодезія», «Дендрологія», «Ґрунтознавство міських екосистем», «Агротехніка зеленого будівництва», «Квітникарство», «Основи містобудування».
Мета вивчення дисципліни	Метою дисципліни є теоретична та практична підготовка здобувачів з питань озеленення населених місць, основним завданням якої є проектування, будівництво та експлуатація об'єктів садово-паркового господарства.
Формат дисципліни	Для денної форми навчання – очний із використанням навчальної платформи для дистанційного навчання <i>Moodle</i> . За необхідності (індивідуальний графік, дистанційна форма навчання та ін.) – змішане навчання з використанням навчальної платформи <i>Moodle</i> , сервісів <i>Zoom</i> , <i>Google Meet</i> , мобільних додатків.
Компетентності відповідно до Стандарту вищої освіти та ОПП	ЗК.4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК.7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК.12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

	<p>СК.1. Здатність застосовувати знання зі спеціалізованих підрозділів науки (екології, ботаніки, дендрології, фізіології рослин, генетики та селекції декоративних рослин, ґрунтознавства міських екосистем, агротехніки вирощування декоративних рослин, проектування, формування та експлуатації компонентів садово-паркових об'єктів, захисту декоративних рослин від шкідників та хвороб, механізації садово-паркових робіт тощо).</p> <p>СК.3. Здатність проектувати, створювати й експлуатувати об'єкти садово-паркового господарства.</p> <p>СК.6. Здатність оцінювати, інтерпретувати та синтезувати теоретичну інформацію і практичні, виробничі й дослідні дані у галузі садово-паркового господарства.</p> <p>СК.7. Здатність проектувати, створювати та експлуатувати компоненти рослинних угруповань на об'єктах садово-паркового господарства.</p> <p>СК.8. Здатність безпечно використовувати агрохімікати й пестициди, беручи до уваги їх хімічні і фізичні властивості та вплив на навколишнє середовище.</p>
<p>Програмні результати навчання відповідно до Стандарту вищої освіти та ОПШ</p>	<p>ПРН 2. Прагнути до самоорганізації та самоосвіти.</p> <p>ПРН 3. Проводити літературний пошук українською та іноземними мовами і аналізувати отриману інформацію.</p> <p>ПРН 4. Володіти професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення садово-паркового господарства.</p> <p>ПРН 7. Володіти навичками працювати самостійно та як лідер, отримувати результат за обмеженого часу з наголосом на професійну сумлінність під час вирощування декоративних рослин у відкритому і закритому ґрунті, проектування, створення та експлуатації об'єктів садово-паркового господарства.</p> <p>ПРН 9. Проектувати та організовувати заходи із вирощування садивного матеріалу декоративних деревних рослин відкритого і закритого ґрунту та формувати об'єкти садово-паркового господарства відповідно до сучасних наукових методик і вимог замовника.</p> <p>ПРН 10. Проектувати та організовувати заходи з вирощування садивного матеріалу декоративних трав'яних та квіткових рослин відкритого і закритого ґрунту та формувати об'єкти садово-паркового господарства відповідно до сучасних наукових методик і вимог замовника.</p> <p>ПРН 11. Координувати, інтегрувати та удосконалювати організацію виробничих процесів у садово-парковому господарстві.</p> <p>ПРН 13. Результативно працювати у колективі.</p> <p>ПРН 14. Виконувати чітко та якісно професійні завдання, удосконалювати технологію їх виконання та навчати інших.</p> <p>ПРН 15. Організувати результативні та безпечні умови праці.</p> <p>ПРН 16. Співпрацювати з фахівцями інших галузей знань, робити фаховий внесок у колективну роботу в рамках комплексних</p>

Структура курсу	<p>проектів формування об'єктів садово-паркового господарства, що охоплюють різні галузі знань.</p> <p style="text-align: center;">Модуль 1</p> <p><i>ЗМ 1. Вступ. Тема 1. Вступ. Предмет та завдання дисципліни «Озеленення населених місць»:</i> Предмет «Озеленення населених місць»; Завдання та місце дисципліни в системі біологічних наук; Містобудівні основи озеленення населених місць.</p> <p>Тема 2. Історія розвитку озеленення. Старовинні парки світу: Садово-паркові ландшафти Стародавнього світу; Творці садів і парків України.</p> <p><i>ЗМ 2. Історичний розвиток паркознавства. Тема 3. Основні підсумки розвитку садів і парків XIX ст.:</i> Типи і система озеленення садів і парків; Приватні сади; Сецесія в садово-парковому мистецтві; Придомові та віллові сади; Курортні парки; Парки світу на рубежі XX і XXI ст. і їх творці; Спортивні і олімпійські парки.</p> <p>Тема 4. Садово-паркові об'єкти в структурі міст і сіл: Соціально-екологічні передумови садово-паркового будівництва; Парки і сади загального користування; Спеціалізовані парки і сади; Сквери, малі сади і бульвари.</p> <p style="text-align: center;">Модуль 2</p> <p><i>ЗМ 3 Основи ландшафтної архітектури. Тема 1. Поняття про ландшафт: елементи, компоненти, класифікація:</i> Садово-парковий ландшафт; Природно-кліматичне зонування; Принципи створення та формування деревно-чагарникових насаджень; Вертикальне озеленення. Рокарії й альпінарії.</p> <p>Тема 2. Архітектурно-художні принципи композицій: Поняття про композицію. Види декоративних насаджень для створення композицій; Єдність і підпорядкованість; Пропорції. Співвідношення. Світло і тінь; Перспектива. Симетрія і асиметрія;</p> <p>Тема 3. Використання рослинного матеріалу в озелененні: Види декоративних насаджень; Декоративні властивості дерев і чагарників; Основні види газонних трав.</p> <p><i>ЗМ 4. Використання рослинного матеріалу в озелененні. Тема 4. Квіткове оформлення в озелененні:</i> Добір посадкового матеріалу; Розміщення квітників; Основні види квітників.</p> <p>Тема 5. Склад і зміст проекту. Процес дендропроєктування: Передпроектне вивчення території; Натурне обстеження об'єкту; Ландшафтний аналіз території об'єкту; Визначення містобудівельних умов та перспектив існування ландшафтного об'єкту; Підведення підсумків обстеження та проведення необхідних робіт по уточненню даних обстеження; Комплексний аналіз та оцінка результатів вивчення об'єкту; Складання проекту відновлення старовинного об'єкту.</p> <p>Тема 6. Ландшафтна організація об'єктів садово-паркового будівництва: Ландшафтна організація об'єктів садово-паркового будівництва; Послідовність і засоби перенесення проекту парку в натуру; Склад проекту малого саду; Зонування території; Послідовність проектування.</p> <p>Тема 7. Проєкт озеленення і благоустрою малого саду: Склад проекту; Зонування території; Послідовність проектування малого саду.</p> <p>Тема 8. Будівництво і експлуатація садово-паркових об'єктів:</p>
-----------------	---

	<p>Організація виробничих робіт; Підготовка території до посадок; Будівництво доріжок і майданчиків; водойм і водотоків.</p> <p>ЗМ 5. Агротехніка озеленення. Тема 9. Агротехніка озеленення: Посадка дерев і чагарників та догляд за ними; Догляд за газонами, живоплотами, виткими рослинами, квітниками, рослинами водойм;</p> <p>Тема 10. Складання технологічних карт і показників вартості озеленення: Технологічні карти із будівництва міських зелених насаджень; Показники вартості озеленення міст; Шляхи підвищення економічної ефективності озеленення.</p> <p>Тема 11. Організація зеленого господарства: Перспективне планування озеленення населених місць; Технологічні карти; Показники вартості озеленення.</p>
<p>Методи навчання</p>	<p>Розкриття навчального матеріалу з візуальним поясненням (пояснювально-ілюстративний метод); стимулювання й мотивація здобувачів, дискусійне обговорення проблемних питань (метод проблемного викладення); ситуаційні та розрахункові завдання індивідуальні та в групах (репродуктивний метод); доповіді; презентації; проекти.</p>
<p>Політика курсу</p>	<p>Середовище в аудиторії – дружнє, творче, відкрите до конструктивної критики.</p> <p>Виконання завдань, передбачених програмою з дотриманням строків здачі.</p> <p>Відпрацювання пропущених занять – відповідно до графіку консультацій викладача.</p> <p>Порушення принципів академічної доброчесності – підстава для негативного оцінювання роботи студента.</p> <p>Методи і критерії оцінювання – в основу рейтингового оцінювання знань закладена 100-бальна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати здобувач за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, модульного контролю тощо).</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<p style="text-align: center;">Базова</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Білоус В.І. Декоративне садівництво. Умань, 2005. 296 с. 2. Крижанівська Н. Я. Основи ландшафтного дизайну: Підручник. К.: Ліра, 2009. 218 с. 3. Благоустрій міст та населених пунктів: інформаційно-аналітичний збірник. К.: Мін-во будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України, 2006. 80 с. 4. Кучерявий В.П., Кучерявий В.С. Озеленення населених місць: підручн. для здобувачів вищих навчальних закладів. Львів. Вид-во «Новий світ – 2020». 2019. 666 с. 5. Кучерявий В. П. Озеленення населених місць: підручн. Львів : Світ, 2005. 456 с. 6. Черевченко Т.М. Довідник квітникаря-любителя / за ред. Т.М. Черевченко та ін. К.: Урожай, 1994. 368 с. 7. Кучерявий В.П. Ландшафтна архітектура: підручн. Львів: «Новий Світ-2000», 2018. 521 с. 8. Кучерявий В.П. Історія ландшафтно-архітектури: підручн. – Львів: «Новий Світ- 2000», 2018. 702 с. 9. Клименко Ю.О., Кузнецов С.І., Черняк В.М. Старовинні парки України загальнодержавного значення. Довідник. Тернопіль, 1996. «Будівельник», К., 1984. 152 с.

10. Совгіра С.В., Гончаренко Г.Є., Містрякова Л.М., Гензьора Т.М. Екологія: озеленення навчального середовища. К.: Наук, світ., 2010. 210 с.
11. Boults E., Sullivan Ch. Illustrated History Of Landscape Design. Willey. 2010. 260 p.
12. Hobhouse P. The Story of Gardening Hardcover – Illustrated, August 25, 2020. 512 p.
13. Stein A. The Conservatory: Gardens Under Glass Hardcover – October 27, 2020. 251 p.

Додаткова

1. Багацька О. М. Рекомендації щодо використання культивованих дерев'янистих ліан у вертикальному озелененні м. Києва. К.: Видачний центр НУБіП України, 2008. 50 с.
2. Дементьєва О.І., Бойко Т.О., Омелянова В.Ю. Особливості озеленення об'єктів спеціального призначення на прикладі меморіального комплексу загиблим воїнам. Таврійський науковий вісник. Херсон, 2019. Вип. 106. С. 262-266
3. Екологічні проблеми навколишнього середовища та раціонального природокористування в контексті сталого розвитку: зб. тез Міжнар. наук.- практ. конференції (Херсон, 25–26 жовтня, 2018 року). С. 87-91.
4. Дементьєва О.І., Омелянова В.Ю. Асортимент рослин для озеленення меморіального комплексу. Науково-практична конференція викладачів, молодих вчених та здобувачів. Херсон. 2018. С. 88–90.
5. Наказ Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України від 10.04.06 № 105 «Про затвердження Правил утримання зелених насаджень у населених пунктах України».
6. Указ Президента України від 1.11.08 № 995/2008 «Про деякі заходи щодо збереження та відтворення лісів і зелених насаджень».
7. Постанова Кабінету Міністрів України від 01.08.06 № 1045 «Про затвердження Порядку видалення дерев, кущів, газонів і квітників у населених пунктах»
18. Наказ Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України від 24.12.01 № 226 «Про затвердження Інструкції з інвентаризації зелених насаджень у населених пунктах України».
8. Corburn J Cities, Climate Change and Urban Heat Island Mitigation: Localising Global Environmental Science. Urban Stud 2009. 46: 413–427.
10. Bai X Integrating global environmental concerns into urban management: the scale and readiness arguments. J Ind Ecol. 2007 11: 15–29
11. Hamilton C. Consumerism, self-creation and prospects for a new ecological consciousness. J Clean Prod. 2010 18: 571–575.

Інформаційні ресурси

1. Озеленення міст:- <http://surl.li/pjaqz>
2. Створення живих просторів - <http://surl.li/pjari>
3. Озеленення України - <https://greening.org.ua/>
4. Вертикальне озеленення - <http://surl.li/pjard>
5. Курс на платформі moodle <http://surl.li/pjarh>